

Wstęp

Oddawana do rąk Czytelników monografia została poświęcona zagadnieniu bezpieczeństwa we współczesnym świecie. Bezpieczeństwo to wartość pożądana od początku istnienia człowieka, społeczeństw i państw. Jest to podstawowa potrzeba każdej jednostki, warunkująca jej rozwój w każdej dziedzinie życia. Nie da się bowiem żyć, tworzyć, planować swoich dalszych działań bez zaspokojenia potrzeby bezpieczeństwa.

Bezpieczeństwo jest przedmiotem wielu ważnych dokumentów. W dniu 5 listopada 2014 roku, na wniosek Prezesa Rady Ministrów Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski zatwierdził Strategię Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. W dokumencie tym czytamy, iż Rzeczpospolita Polska zapewnia bezpieczeństwo państwa i obywateli poprzez stwarzanie warunków do realizacji interesów narodowych i osiągania celów strategicznych. Interesy narodowe określa art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z nich wynikają interesy narodowe w dziedzinie bezpieczeństwa, do których należą: dysponowanie skutecznym narodowym potencjałem bezpieczeństwa zapewniającym gotowość i zdolność do zapobiegania zagrożeniom, w tym odstraszenia, obrony i ochrony przed nimi oraz likwidowania ich następstw; silna pozycja międzynarodowa Polski i członkostwo w wiarygodnych systemach bezpieczeństwa międzynarodowego; ochrona indywidualna i zbiorowa obywateli przed zagrożeniami dla ich życia i zdrowia oraz przed naruszeniem, utratą lub degradacją istotnych dla nich dóbr (materialnych i niematerialnych); zapewnienie swobody korzystania przez obywateli z wolności i praw, bez szkody dla bezpieczeństwa innych osób i bezpieczeństwa państwa oraz zapewnienie tożsamości narodowej i dziedzictwa kulturowego; zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju potencjału społecznego i gospodarczego państwa, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego oraz warunków życia i zdrowia ludności jako podstawy bytowania.

Przywołana strategia dotyczy też jednostek naukowych. Zwraca się uwagę, że konieczne jest zwiększenie nowoczesności i innowacyjności potencjału naukowo-badawczego w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa poprzez aktywizację współpracy naukowo-przemysłowej (w tym międzynarodowej) środowiska naukowo-badawczego. Potrzeby zintegrowanego systemu bezpieczeństwa narodowego

wymagają interdyscyplinarnego podejścia do badań naukowych i prac rozwojowych z zakresu bezpieczeństwa narodowego, m.in. poprzez wspólne finansowanie badań nad technologiami podwójnego zastosowania, możliwych do komercyjnego wykorzystania również w sektorze cywilnym.

Monografia niniejsza jest skromnym wkładem nauki do systemu zapewnienia bezpieczeństwa, będącym strategicznym celem działań licznych organów państwa. Jest efektem Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej pt: „Współczesne Oblicza Bezpieczeństwa” zorganizowanej w dniach 9-10 maja 2014 roku przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Treści ujęte w monografii zostały pogrupowane w pięć części, zawierających odpowiednio rozważania w zakresie: zagrożeń bezpieczeństwa w wymiarze międzynarodowym, zagrożeń bezpieczeństwa w wymiarze wewnętrznym, prawnych aspektów ochrony bezpieczeństwa, instytucjonalnych aspektów zapewnienia bezpieczeństwa oraz rozważania wykraczające poza te zagadnienia.

Redaktorzy monografii pragną podziękować w tym miejscu Doktorantom z Zakładu Prawa Karnego i Kryminologii w Katedrze Prawa Karnego, Panu Rafałowi Rejmaniakowi oraz Paniom: Idzie Kalinowskiej, Paulinie Pawluczuk i Ewelinie Wojewodzie za pomoc w organizacji konferencji oraz prace redakcyjno-edytorskie przy niniejszej monografii.

Emil W. Pływaczewski, Ewa M. Guzik-Makaruk
Białystok, styczeń 2015